

Αναγνωρίστε θεωρίες συνωμοσίας

Ορισμός

Οι θεωρίες συνωμοσίας είναι «η πεποίθηση ότι ορισμένα γεγονότα ή καταστάσεις χειραγωγούνται κρυφά στα παρασκήνια από ισχυρές δυνάμεις με αρνητική πρόθεση» (Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2023).

Γιατί είναι σημαντικό;

Οι θεωρίες συνωμοσίας μπορεί να είναι επικίνδυνες επειδή πολώνουν τον κόσμο σε λευκό και μαύρο. Μπορούν να βασίζονται σε ευαίσθητες ανησυχίες, αλλά διαστρεβλώνονται με παραπληροφόρηση και φήμες. Μπορούν να δημιουργήσουν ιδεολογίες μίσους και βίαιες εξτρεμιστικές ιδέες. Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης διευκολύνουν τη διάδοση παραπληροφόρησης λόγω των κοινωνικών επιπτώσεων της κοινής χρήσης θεωριών συνωμοσίας (UNESCO, 2022).

Συμβουλές και κόλπα

- ➔ Το να είστε επικριτικοί για το περιεχόμενο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης είναι πολύ σημαντικό, αλλά προσέξτε να μην φτάσετε στα άκρα. Μην ξεκινάτε με υποψίες: Προσπαθήστε να προσδιορίσετε πότε οι πληροφορίες είναι υπερβολικά αντιδραστικές.
- ➔ Η διάδοση των θεωριών συνωμοσίας βασίζεται στον χειρότερο φόβο των ανθρώπων. Μπορεί να φαίνονται σαν παράλογες θεωρίες, αλλά εξαπλώνονται πολύ γρήγορα και μόλις υπάρχει μια μικρή υποψία και αμφισβήτηση. Το να είσαι αυτός που αντικρούει τη θεωρία μπορεί να σε κάνει να φανείς ότι είσαι μέρος της συνωμοσίας.
- ➔ Βελτιώστε τις δεξιότητές σας στον εντοπισμό παραπληροφόρησης, ψευδών ειδήσεων, παραπληροφόρησης και ρητορικής μίσους. Μπορείτε να δώσετε προσοχή στον συγγραφέα μιας θεωρίας, από ποιον ωφελείται, και να ελέγξετε την πηγή. Μπορείτε επίσης να κάνετε τη δική σας έρευνα για το θέμα, να διασταυρώσετε πηγές και να συγκρίνετε πληροφορίες. Για να βελτιώσετε αυτές τις δεξιότητες, μπορείτε να δείτε τις πηγές ασφαλείας που συνδέονται με αυτά τα θέματα.
- ➔ Για να αποφύγετε να γίνετε μέρος των θεωριών συνωμοσίας, κάντε στον εαυτό σας ερωτήσεις σχετικά με τις πεποιθήσεις σας, τους φόβους σας, τις αξίες, τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα. Ρωτήστε τι σας ωφελεί ή όχι και αν νιώθετε ότι πρέπει να κατηγορήσετε κάποιον για να σας καθυσχύσει.

Χρήσιμες πηγές και εργαλεία

- Το έγγραφο της UNESCO σχετικά με την [«Αντιμετώπιση των θεωριών συνωμοσίας, τι πρέπει να γνωρίζουν οι εκπαιδευτικοί»](#), Education 2030, (2022), παρέχει μερικές εξηγήσεις και ορισμούς για τις θεωρίες συνωμοσίας, τις συνέπειές τους, πώς δημιουργούνται και πώς να τις αποφύγουν.
- Άρθρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, (2021) για το [τι είναι και πώς να προσδιορίσετε τις θεωρίες συνωμοσίας](#). Μιλάει για το πώς ανθίζουν οι θεωρίες συνωμοσίας και πώς να τις εντοπίσουμε.
- Άρθρο με θέμα [«Πώς να προστατευτείτε από τεχνικές ελέγχου του νου και στρατολόγηση σε αίρεση \(δεν είναι τόσο τραβηγμένο όσο νομίζεις\)»](#) του Murra. W. για τον ιστότοπο Thriveworks (22 Ιουλίου 2022). Αυτό το άρθρο αφορά το πώς να εντοπίσετε και να απομακρυνθείτε από άτομα που προσπαθούν να σας στρατολογήσουν σε αιρέσεις ή να σας επηρεάσουν με θεωρίες συνωμοσίας.
- Έγγραφο της UNESCO για τον βίαιο εξτρεμισμό στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με τίτλο [«Νεολαία και βίαιος εξτρεμισμός στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης: χαρτογράφηση της έρευνας»](#). Δεν θα είναι όλα χρήσιμα, αλλά μερικά μέρη μπορούν να σας βοηθήσουν.
- [Σύντομος οδηγός](#) που δημιουργήθηκε από το Τμήμα Εκπαιδευτικών Έργων της Anne Frank Stichting (AFS) και του School & Veiligheid Foundation (SSV) σχετικά με τις θεωρίες συνωμοσίας τον Μάρτιο του 2020. Αυτό το έγγραφο είναι για δασκάλους.